

INTERVIEW 'Ik heb ervaren dat er echt monsters op deze aarde leven'

Oleksii overleefde de hel van het Russische strafkamp

24 februari 2022 is voor alle Oekraïners een beladen datum. Een dag waarop voor hen alles veranderde. Zeker voor Oleksii Anulja die aan het front streed en gevangen werd genomen door de Russen. Over zijn vreselijke tijd in gevangenschap schreef hij een boek. 'Jingle Hell'. „Ik heb ervaren dat er echt monsters op deze aarde leven.”

Frenk Klein Arfman
frenk.kleinarfman@mediahuis.nl

Zaandam ■ Dertiger Anulja is lang en oogt atletisch en krachtig. Zijn handdruk is stevig. Maar zijn uitstraling eerder zacht. Op het eerste gezicht zou niemand vermoeden dat deze man niet zo lang geleden op sterven na dood was. Dat hij bijna een jaar in Russische gevangenschap doorbracht en vreselijke martelingen moest doorstaan. Na zijn vrijlating moest hij liefst 19 operaties ondergaan. Hij had bijna een jaar nodig om alle schade, rottende wonden en gebroken botten weer enigszins te laten herstellen. Hij hoorde pas na zijn vrijlating dat zijn vader tijdens een zoektocht naar hem was omgekomen door een Russische raketaanval.

Vrij kort na het begin van de oorlog verdedigt Anulja een dorpje dat wordt overlopen door de Russen. Veel van zijn kameraden komen om, hij wordt gevangen genomen. In zijn boek 'Jingle Hell' beschrijft hij de verschrikkingen die hij tijdens zijn gevangenschap moest doorstaan.

Getuigenis

Hij is in Zaandam aanwezig als gast bij een documentaire over Russische strafkampen. Bogdana Postrygan van de Oekraïense Club in Zaandam hoorde dat hij in Nederland was en vroeg via de Oekraïense Stichting of hij ook Zaandam kon aandoen. „Het is belangrijk dat ook dit verhaal verteld wordt.”

En Anulja heeft zijn missie gemaakt van het vertellen van zijn verhaal. „Voor al mijn kameraden die het niet gehaald hebben. Ik wil hun stem zijn, hun getuigenis. En ik wil iedereen laten zien hoe kwaadaardig Russen zijn.”

Merkwaardig genoeg bracht hij zijn boek in eerste instantie uit in de Russische taal. „Dat de Russen vreselijke dingen doen, weten wij Oekraïeners al. Maar ik wil ook de Russen die de propagandaverhalen geloven, laten weten wat voor gruweligheden, ook uit hun naam, worden uitgevoerd.”

Isoleercel

De voormalig kickbokser was op het moment dat de oorlog uitbrak werkzaam als beveiligers. Hij heeft een vrouw en twee kinderen. Al snel na zijn gevangenneming, kort na het begin van de oorlog, belandt hij in Donskoy, dat bekend staat als een van de gruwelijkste Russische strafkampen. Het geschreeuw van gemartelde gevangenen is er dagelijks, het regime is onmenselijk.

Zeker als hij in een isoleercel belandt. „Ik heb honderd dagen in die isoleercel gezeten. Eten kreeg ik niet, ik probeerde me te voeden met wurmen en wat ik maar kon

Oleksii Anulja.

FOTO MARCEL MOLLE

„
Het boek is ook
een getuigenis
voor al mijn
overleden
kameraden

Oleksii na zijn vrijlating. EIGEN FOTO

vinden. Ook toen ik in die cel zat, hielden de martelingen niet op. We werden geslagen, vernederd, het ging maar door. Mijn perspectief over de Russen is volledig veranderd. Ik had nooit gedacht dat Russen, of eigenlijk wie dan ook, tot dit soort dingen in staat zouden zijn. Maar ik zag hoe ze in beesten veranderden zodra ze geconfronteerd werden met vrije mensen.”

Hij heeft geprobeerd de extreme kwaadaardigheid te begrijpen.

„Mensen daar zijn al bereid te vechten als hen kleine dingen worden beloofd. Een nieuw huisje, wat geld... Ze zijn opgegroeid in een land waar ze vaak geen goede scholing hebben gekregen, gewend zijn orders uit te voeren en niet voor zichzelf te denken. Ze zijn geprogrammeerd om te doen wat hen gezegd wordt.”

Zijn situatie werd uiteindelijk zo pijnlijk en uitzichtloos dat hij had besloten zijn leven te beëindigen.

Jingle Hell

Het boek Jingle Hell (overigens ook te lezen als Jingle Bell) is momenteel alleen in het Russisch en over een maand ook in het Oekraïens verkrijgbaar. Om het boek in het Nederlands en Engels uit te kunnen geven, wordt gezocht naar vertalers en een uitgever.

Hij had een touw gevonden en was al bezig met de voorbereidingen zich op te hangen. „Maar kort daarvoor werd ik in een soort van droom bezocht door mijn grootmoeder. Zij zei dat ik mijn kinderen nog een kerstcadeau moest geven. Dat zorgde dat ik mijn plan niet doorzette.”

Die kerst-achtige gebeurtenis leverde ook de titel op: Jingle Hell. Uiteindelijk was hij onderdeel van een gevangenenruil op oudejaars-

avond en kwam hij vrij. Zijn ervaringen hebben gevolgen gehad. „Fysiek ben ik redelijk hersteld, mentaal nog niet helemaal. Ik ben me ook gaan beseffen dat materiële zaken helemaal niet belangrijk zijn in het leven. Familie en vrienden wel.”

Gerechtigheid

Inmiddels houdt Anulja zich bezig met het steunen van families van gesneuvelden en zijn zoektocht naar gerechtigheid. „Ik wil dat deze mensen berecht worden voor hun misdaden. Ik wil dat onze kinderen in een vrije wereld kunnen leven.”

Hij is ervan overtuigd dat de oorlog zal eindigen. „Maar ik denk niet dat dat aan het front zal gebeuren. De mindset van mensen zal moeten veranderen. Het besef moet komen dat oorlog een hel is en dat er vrede moet komen. Daarom moeten oorlogsmisdadigers ook gestraft worden, om te zorgen dat dit in de toekomst nooit meer kan gebeuren.”

→ **Regio 12-13: 'Als je alles verliest, besef je dat je het leven van dag tot dag moet nemen'**